

Аналіз законодавчих положень про прийняття нормативно-правових актів
незалежними регуляторами.

Нижче наведено аналіз щодо порядку прийняття нормативно-правових актів державними органами, які мають статус незалежних регуляторів: Нацрада з питань телебачення і радіомовлення, НКРЕКП, Антимонопольний комітет України, Нацбанк України, Фонд державного майна України.

З аналізу слідує, що вказані «незалежні» регулятори (органи) (окрім НКРЕКП та Фонду державного майна України) при прийнятті ними нормативно-правових актів дотримуються вимог, визначених Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» і про це прямо записано у законах, які регулюють їх діяльність.

1) Нацрада з питань телебачення і радіомовлення (це конституційний орган): приймає регуляторні акти, у тому числі нормативно-правові, а також інші акти індивідуальної дії.

За законом, стаття 17 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» регуляторні, у тому числі нормативно-правові, акти **мають проходити всі стадії прийняття та порядок оприлюднення актів, визначені Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».** Рішення Національної ради, які відповідно до закону є регуляторними актами, розробляються, розглядаються, приймаються та оприлюднюються з урахуванням вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Нормативно-правові акти мають проходити державну реєстрацію в Міністерстві юстиції України.

Акти, що **не є регуляторними**, не пізніше наступного дня після їх прийняття оприлюднюються на офіційному вебсайті Національної ради, передаються для оприлюднення у друкованих засобах масової інформації Національної ради і набувають чинності з дня їх прийняття, якщо інше не передбачено в самому акті, але не раніше дня їх оприлюднення.

У частинах 5, 6 статті 17 вказаного Закону виписані вимоги до актів індивідуальної дії.

2) НКРЕКП за власним Законом «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (статті 15, 16):

Підготовка проектів рішень, що мають ознаки регуляторних актів відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», здійснюється у порядку, визначеному цим Законом (*тобто особливий порядок):

- кожен проект рішення разом з матеріалами, що обґрунтовують необхідність прийняття такого рішення, та аналізом його впливу оприлюднюються на офіційному веб-сайті з метою одержання зауважень і пропозицій від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб;
- оприлюднення проекту рішення не може бути перешкодою для проведення громадських слухань та будь-яких інших форм відкритих обговорень;
- зауваження і пропозиції до проектів рішень оприлюднюються шляхом розміщення на офіційному веб-сайті та підлягають обов'язковому розгляду за участі фізичних, юридичних осіб, їх об'єднань, органів місцевого самоврядування та інших заінтересованих осіб, які надали такі зауваження та пропозиції, у порядку, затвердженому Регулятором;
- допустима процедура повторного проведення процедури оприлюднення проекту рішення, збору і розгляду зауважень та пропозицій до нього (якщо внесені зміни суттєві).

Стаття 16 Закону регулює порядок проведення відкритого обговорення проектів рішень. Рішення Регулятора не підлягають державній реєстрації Міністерством юстиції.

Відсутність державної реєстрації рішень Регулятора не є підставою для відмови суду у прийнятті заяви про їх оскарження (ч.6 ст.14 Закону).

3) Антимонопольний комітет України (державний орган із спеціальним статусом) відповідно до Закону України «Про Антимонопольний комітет України».

Розпорядження та рішення Антимонопольного комітету України, адміністративної колегії Антимонопольного комітету України, адміністративної колегії територіального відділення Антимонопольного комітету України, які відповідно до закону є регуляторними актами, розробляються, розглядаються, приймаються та оприлюднюються з урахуванням вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (стаття 12 Закону про АМКУ).

Нормативно-правові акти Антимонопольного комітету України та міжвідомчі нормативно-правові акти з питань конкурентної політики, розвитку і захисту конкуренції та демонополізації економіки, які відповідно до закону є регуляторними актами, розробляються, розглядаються, приймаються та оприлюднюються відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (п.12 ст.13 Закону про АМКУ).

4. Національний банк України відповідно до Закону України «Про Національний банк України»:

Національний банк видає *нормативно-правові акти (які є обов'язковими для органів державної влади і органів місцевого самоврядування, юридичних та для фізичних осіб) та розпорядчі акти* (з питань організаційно-розпорядчого характеру або індивідуальної дії, які не є нормативно-правовими актами).

Розпорядчі акти оприлюднюються та набирають чинності в порядку, встановленому Національним банком.

Нормативно-правові акти Національного банку (крім нормативно-правових актів, які містять інформацію з обмеженим доступом), які відповідно до закону є регуляторними актами, розробляються, розглядаються та приймаються з

урахуванням вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (ч.5 ст.56 власного Закону).

5) **Фонд державного майна України (стаття 9 Закону України «Про Фонд державного майна України»):**

Накази Фонду державного майна України нормативно-правового змісту **підлягають державній реєстрації Міністерством юстиції України** та включаються до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.

Накази або їх окремі частини можуть бути оскаржені до адміністративного суду в порядку, встановленому законом.

Накази **можуть бути скасовані Кабінетом Міністрів України повністю чи в окремій частині.**

**тобто, повна самостійність у прийнятті нормативно-правового акту, проте, такі акти, окрім судового оскарження, можуть бути скасовані.*